

Nr. 8(36)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2014. gada 4. augusts

ILGTSPĒJĪGA SADARBĪBA

Gunta Bīte
Avīzītes «Bazūne» redaktore

Laiks pēc atvaļinājuma darbā bieži vien rit neizsakāmi lēni, taču to nevarētu teikt par Braila raksta nodaļu. Jau pirmajās dienās pēc atgriešanās darbā nodaļā notiek intensīva grāmatu reprodukcija, sadarbības partneru tikšanās, jaunu plānu sastādīšana.

Kā ierasts, arī šajā vasarā bibliotēka atbalstīja Cēsu Audzināšanas iestādi ne-

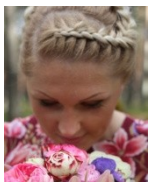
pilngadīgajiem, piedaloties žūrijas darbā Talantu konkursā 31. jūlijā.

Savukārt, pateicoties Daugavpils filiāl-bibliotēkas iniciatīvai atbalstīt Servisa suņņu biedrību «Teodors», viens no mūsu lasītājiem Aleksejs Korsaks ir saņēmis suni-pavadoni Tiku, un abi šobrīd Rīgā iziet apmācības kursu veiksmīgai sadarbībai. Pēc apmācībām Aleksejs atgriezīsies Daugavpilī un varēs pilnvērtīgi iekļauties sabiedriskajā dzīvē, t.sk., turpināt apmeklēt bibliotēku.

Atgādinām, ka ieeja mūsu bibliotēkā ar suņiem-pavadoņiem ir atļauta.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

SAPŅOT

Laura Tālberga
LNerB lasītavas bibliotekāre

Sapņi noteikti piepildās. Pat vispārdrōšākie. Un es pat ticu, ka sapnim ir tikai jābūt, un mums nav jādomā, kā to piepildīt. Tas nav mūsu ziņā.

Pēc astoņiem bankā nostrādātiem gadiem es beidzot sapratu, ka ilgāk vairs nevaru. Tas ir jāpārtrauc. Ne visi cilvēki ir

piedzimuši banķieri, un es noteikti nē. Kādu laiku staigāju apjukusi — ko nu? Pēkšņi tik brīva, pēkšņi jāpieņem lēmumi sev pašai. Pašai pieņemt lēmumus nemaz nav tik viegli. Tad tam visam līdzī nāk paša atbildība par izlemto. Nav neviena, ko vainot.

Es biju dzirdējusi, ka jādara tas, kas patīk. Sāku domāt, kas ir tas, ko es patiesi mīļuprāt daru. Izdomāju krustu šķērsu, atcerējos sevi bērnībā, un vienīgais, kas man ienāca prātā — man patīk lasīt. Sāku

smieties, ar grāmatu lasīšanu taču nevar pelnīt naudu! Tas nav reāli!

Kaut kā to par pieturas punktu tomēr paņēmu un sāku strādāt grāmatnīcā. Likās — es mīlu grāmatas, tāpēc grozišos to tuvumā. Piedāvāju sevi arī bibliotēkām, gan Nacionālajai bibliotēkai, gan Rīgas Centrālajai bibliotēkai un tās filiālēm. Klusums. Tātad grāmatnīca. Izturēju pusotru gadu. Strādāt grāmatnīcā gluži nenožīmē strādāt ar grāmatām. Grāmatnīca ir tirdzniecības vieta un tādās ir jāpārdod. Es un pārdevēja — tie ir divi dažādi cilvēki. Man patīk runāt, man patīk klausīties un man patīk smaidīt, bet es nepārdodu. Nemānu un nerunāju to, ko nezinu. Neiesmērēju. Bet vajadzēja. Un tad es atkal sapratu, ka jāpārtrauc darīt kaut ko pret sevi.

Jau pāris gadus kā brīvprātīgā tiku braukājusi uz Juglu, lai Latvijas Neredzīgo bibliotēkā ielasītu grāmatas audio failos. Nu jā, jo man patika lasīt. Draudzene bija dzirdējusi par tādu iespēju un pastāstīja to man. Es aizbraucu, mani paklausījās, un es sāku. Darīju to aptuveni divas stundas reizi nedēļā. Es ļoti iemīlēju tieši šādu lasīšanu. Divas stundas esmu tikai es, grāmata, mikrofons un mana balss. Lai nekļūdītos, ir jābūt ļoti uzmanīgai. Tā nu divas stundas nedēļā es nedomāju par

dzīvi — nedomāju par vakariņām, par pu-tekļiem mājās, par darbiem un nedarbiem. Lasīšana kļuva par manu meditāciju. Prāts atpūtās.

Bet es atgriezīšos pie stāsta par sapņiem.

Tātad aizgāju no darba grāmatnīcā. Kaut kas bija jāēd, tādēļ darīju dažādus gadījuma darbus. Īsti laimīga, protams, nejutos. Un tad tas notika. Tieši tajā mirklī, kad es pārstāju haotiski un satraukti meklēt, bet uzticējos tam, ka mans darbs atradīs mani. Es ticēju sapnim, bet nedomāju, kā to piepildīt.

Man piedāvāja strādāt par bibliotekāri manā jau iemīļotajā Latvijas Neredzīgo bibliotēkā. Bibliotēka ir specifiska, un mani galvenie darba pienākumi ir lasīt. Es turpinu ielasīt grāmatas audio failos, tikai tagad to daru savā darba laikā. Es lasu priekšā žurnālus neredzīgajiem bibliotēkas apmeklētājiem. Vēl es piedalos bibliotēkas rīkotajos pasākumos, kuros lasu prozu, dzeju... Tātad mans darbs tagad ir LASĪT! Un vēl joprojām ir vakari, kuros braucu no darba mājās un smaidu tik ļoti, ka šķiet, smaida pat mana sirds! Es sev jautāju — Tas tiešām ir darbs? Mans darbs ir lasīt? Vai tas ir pa īstam?

Sapņi piepildās. Sapņojiet! Pat vispār-drošākos sapņus.

NOZAUDĒTOS VĀRDUS MEKLĒJOT

Ieva Velde
BRN korektore

Stāsts sākas ar to, ka, lasot Dagnijas Zigmontes stāstu krājumu «Reminiscences», ko šī gada laikā plānots reproducēt

Braila rakstā, vienā no stāstiem — «Skola maksā naudu» — atklāju kādu nelógisku teikumu, kurā uzskatāmi pietrūka vairāku vārdu vai pat rindiņu. Teikums iesākās ar vārdiem: «nekas netika dots par velti šajā pasaulē, kuru es biju domājusi esam līdzīgu gatavam kastaņa auglim, kurš, man pie kājām nokritis, pats atvērs adatainos», ar to apraujoties un turpinoties

neiederīgu un bezjēdzīgu vārdu virknējumam. Dagnija Zigmonte ir bijusi ļoti talantīga rakstniece, viņas teksti ir pilni ar tēlainām atziņām, tādēļ mani uzreiz pārņēma milzīgs žēlums par to, ka nav iespējams izlasīt lielisku domu un teikums ir iespējams kādas iespiedklūdas ievainots, un tā patiesā jēga paliks lasītājiem nezināma. Konsultējoties ar kolēģi no LNERB abonementa Dainu, radās ideja, ka varbūt autores iecerēto teikumu tomēr ir iespējams uzzināt un tādā veidā atgūt vismaz priekš reprodukcijas Braila rakstā. Izpētot Latvijas Nacionālās bibliotēkas analītikas datubāzi, noskaidrojās, ka stāsts, pirms iespiešanas stāstu krājumā «Reminiscences», kuru izdevusi izdevniecība «Liesma» (1986), agrāk turpinājumos ticis publicēts žurnāla «Draugs» 1985. gada 3 numuros. Tagad atlika vien uzmeklēt šos žurnālus cerībā, ka tur publicētais teksts būs pilnīgs.

Lai aplūkotu senos žurnāla «Draugs» numurus, devos uz Latvijas Universitātes Akadēmiskās bibliotēkas Misiņa bibliotēku, kas ir vecākā un pilnīgākā latviešu literatūras krātuve un ko savulaik — 1885. gadā — dibinājis izcilais latviešu bibliofils un bibliogrāfs Jānis Misiņš.

Ieejot Misiņa bibliotēkā, mani uzreiz apņēma savāds, senlaicīgs klusums. Ienākot telpās no vasaras tveices pārņemtās pilsētas, kur mijās cilvēki un mašīnas nepārtrauktā mehāniskā plūsmā, šķita, ka esmu šķērsojusi kādu savādu robežu un atgriezies nedaudz senākā laikā, kurā noteicošās nav modernās informācijas tehnoloģijas, bet visu apņem noslēpumains klusums. Šajā klusumā, kas izsauca bijību, reizē bija uztaustāma arī kāda cita — it kā māju sajūta. Apsēžoties pie galda aizpildīt pasūtījuma veidlapu, izdzirdēju veca pulksteņa smagos tikškus. Kaut arī telpā bija vairāki datori, šķita, ka mūsdienas bibliotēku ir skārušas tikai virs-

pusēji, bet patiesā tās jēga un būtība palika saglabājusies šajā noslēpumainajā klusumā, kas lika gaisā izgaršot vēl neiegūtu zināšanu klātbūtni, kas gaida, paslēpušās grāmatās bibliotēkas plauktos. Dzīvojot informācijas laikmetā un baudot informācijas vieglo pieejamību un pārbaugātību, šī unikālā garša patiesībā ir zaudēta. Informācijai, kas iegūstama ar pāris datorpeles klikšķu palīdzību, vairs nav tās vērtības, kas pārņem, šķirstot grāmatu vai dodoties vēl garākā un pārgalvīgākā ceļojumā — ejot uz bibliotēku meklēt, izdibināt...

Iegāju Misiņa bibliotēkas lasītavā un apsēdos pagaidīt, kamēr darbiniece man atnesīs meklētos žurnāla «Draugs» numurus. Telpu piepildīja kartotēku skapīši, kas mani vienmēr valdzinājuši ar savām mazajām, garajām atvilktņītēm, un grāmatplaukti, slīgstot zem sējumu smaguma, bet kāds sirms vīrietis pie galda ar lupu pētīja avīzes atvērumu. Žurnālus man atnesa, iesietus biezā liela formāta grāmatā — visi 1985. gada numuri bija apkopoti vienā sējumā. Tas bija izcili glīts un prasmīgs darbs cietos vākos, kas pasargāja periodiskos izdevumus no laika zoba. Beidzot varēja sākties mani Dagnijas Zigmontes nozaudēto vārdu meklējumi. Pirms tam vēl tikai pakļāvos savam mūžvecajam ieradumam un piespiedu degungalu biežajam sējumam, lai ieelpotu starp vākiem saspiestā papīra smaržu — arī tā bija sena.

Izlasot pirmo stāsta «Skola maksā naudu» publikāciju vecajos žurnālos, man beidzot atklājās nozaudētie vārdi un to paustā doma:

«Nekas netika dots par velti šajā pasaulē, kuru es biju domājusi esam līdzīgu gatavam kastaņa auglim, kurš, man pie kājām nokritis, pats atvērs adatāinos vākus. Nē, tā vis nenotika, un ne reizi vien es jau biju līdz asinīm sadūrusies...»

AROMĀTISKIE BUMBUĻI

Latvijas Neredzīgo bibliotēka Braila rakstā pati sākusi reproducēt grāmatas kopš 2005. gada novembra, kad nodibinājās Braila raksta nodaļa. Togad tika izdotas divas pirmās grāmatas, no kurām viena bija Aivara Berķa blēžu, blēņu un mednieku stāstu grāmata «Aromātiskie bumbuļi». Tā ir pilna ar humoru, pozitīvu situāciju atstāstījumu, nezaudējot vēsturiskās liecības. Lūk, neliels citāts.

«Nomirst saimnieka sievasmāte. Mani aicina par izvadītāju. Skaidra lieta — grib ietaupīt naudu. Bet kā nu saimniekam atteiksi? Piekřītu. Cik tā darba!

Nākamajā dienā seko precizējums: aizgājēja glabājama nevis Rīgā, bet Zemītes kapos. Tas nozīmē pilnībā zaudētu dienu. Bet saimnieks to lūdz. Saku: braukšu. Pēc vēl vienas dienas seko vēl viena prasība: māte jāizvada pa baznīcas modei. Pa vecam. Ar dievvārdiem. Nu gan saku nē! Jo — ko es zinu no dievvārdiem?

Par to lai neuztraucoties. Man iedošot vecu sprediķu grāmatu un divas dziesmu grāmatas. Nu pārbīstos pavisam, jo es taču neprotu dziedāt! Pat tautasdziesmām nevaru noturēt melodiņu. Mani izslēdza pat no pamatskolas kora, kur visus velk iekšā gandrīz ar varu! [...] Dzīvokļa kaimiņi ir sūtījuši pat delegācijas ar lūgumu aizliegt man dziedāt. Lai nu es dziedātu Dieva

dziesmas! Tās taču dzirdēs pats Dievs. Un varbūt uzsūtīs angīnu, lai man aizvērtu rīkli.

— Nē, — saimnieks mierina. Lai es neuztraucoties. Mirušajai visas radnieces esot labas Dieva dziesmu zinātājas. Man tikai jāpadod dziesmas nosaukums. [...]

Viena prasība gan — kad nonākšot kapos, man būšot arī jāizskatās kā mācītājam. Jā, nu talāra gan man nebūs. Nebūs arī kaklā karamā krusta. [...] Un tā mācītāja būšana esot ne tik daudz mācītāja talārā vai krustā, bet sejā.

— Un tev tas ir! Tev jau ģīmī rakstīts, ka tu esi mācītājs! Tu tikai turi to ģīmi! — tā piesaka saimnieks.

Un tad seko brauciens uz zemītes kapiem, kur mani tiešām aizved dikti ātrāk par citiem. Un man veselu stundu «jātur tas ģimis». Citā reizē būtu lēkājies un skraidījis, jo diena tiešām ir auksta. Bet kā mācītājs — lielākais, ko varu atļauties, ir korpēs enerģiski kustināt pirkstus un ar lēnprātīgiem galvas mājieniem sveicināt uz kapiem atbraukušās večiņas.

Izvadišanas ceremonija veicas ciešami līdz brīdim, kad jāsākas pirmajai dziesmai.»

Kas notika tālāk, lasiet Aivara Berķa grāmatā «Aromātiskie bumbuļi», kas Braila rakstā izdota 2005. gadā. Grāmata pieejama arī redzīgo rakstā.

BAZŪNE

«Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas»
bezmaksas avīzīte

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.
Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālrunis: 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.